

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Соціальна відповідальність

Вибіркова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Маркетинг

Код та найменування спеціальності 075 Маркетинг

Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування

Ступінь вищої освіти магістр

Розглянуто, схвалено та затверджено

Методичною радою університету

ЗМІСТ

1.	Пояснювальна записка	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС	5
2.	Зміст дисципліни:	6
2.1	Програма змістовних модулів	6
2.2	Перелік практичних занять	7
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи	7
3.	Критерії оцінювання результатів навчання	8
4.	Інформаційне забезпечення	10

1. Пояснювальна записка

1.1 Мета та завдання навчальної дисципліни

Основною *метою* викладання дисципліни «Соціальна відповідальність» є формування у фахівців базових знань з теорії та практики соціальної відповідальності і набуття ними відповідних професійних компетенцій, що забезпечують формування соціально-відповідальної поведінки.

Основним *завданням* дисципліни є ознайомлення майбутніх фахівців із загальними закономірностями взаємодії бізнесу і суспільства, з використанням принципів соціальної відповідальності в управлінні організаціями та розвиток моральної свідомості їхньої соціально-відповідальної поведінки.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні

знати:

- складові соціальної відповідальності бізнесу;
- стратегії реалізації соціальної відповідальності;
- основні переваги соціально-відповідальних корпорацій;
- зміст Глобального договору ООН;
- місце СВ в системі управління організацією;
- шляхи покращення результативності показників корпоративної соціальної політики підприємства;
- зміст, структуру і вимоги міжнародних стандартів звітності, особливості соціальної звітності в Україні;

вміти:

- застосовувати основні принципи прийняття управлінських рішень та дотримуватися норм професійної етики;
- спираючись на стандарти МОП, Європейського Союзу і національного законодавства забезпечувати дотримання принципів Глобального договору у сфері праці;
- розробляти етичні кодекси організацій та підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу;
- ідентифікувати, аналізувати та пропонувати стратегії реалізації соціальної відповідальності та ефективності заходів корпоративної соціальної відповідальності.
- збирати й оцінювати інформацію з КСВ для прийняття рішень і формування пропозицій до програм розвитку організації;
- аналізувати соціальну звітність організації і готувати необхідну інформацію для її формування;
- за допомогою сучасного методичного інструментарію розробляти систему моніторингу ефективності діяльності організації у сфері КСВ та оцінювати результативність програм КСВ;
- розробляти та впроваджувати процедури здійснення соціального аудиту;
- аналізувати нефінансові ризики, пов'язані з діяльністю організації та розробляти заходи із їхнього запобігання або зниження.

1.2 Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Соціальна відповідальність» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні

результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 075 «Маркетинг» галузі знань 07 «Управління та адміністрування» для другого \(магістерського\) рівня вищої освіти та освітньо-професійній програмі Маркетинг» підготовки магістрів.](#)

Загальні компетентності:

ЗК5 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК9 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ЗК10 Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

Програмні результати навчання:

ПРН18 Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

ПРН19 Використовувати загальноприйняті норми поведінки і моралі в міжособистісних відносинах, професійній і науковій діяльності та підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями.

1.3 Міждисциплінарні зв'язки

Історія України та української культури; Соціологія; Політологія; Правознавство; Філософія.

1.4 Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на першому курсі у другому семестрі для денної та заочної форм навчання.

Кількість кредитів ECTS – 4, годин – 120

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	40	20	20
заочна	12	6	6
Самостійна робота, годин	Денна – 80		Заочна – 108

2. Зміст дисципліни

2.1 Програма змістовних модулів

Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність: види та сучасні підходи щодо її розвитку.

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
1.	Вступ до вивчення курсу «Соціальна відповідальність». Види соціальної відповідальності. <i>(Історичний аспект у розвитку поняття «Соціальна відповідальність». Соціальні норми. Їх роль та основні функції. Види соціальної відповідальності. Форми реалізації соціальної відповідальності).</i>	2	1
2.	Соціальна відповідальність бізнесу та її складові. <i>(Корпоративна соціальна відповідальність. Умови для впровадження та розвитку соціальної відповідальності. Складові соціальної відповідальності. Соціальна програма та соціальний пакет).</i>	2	–
3.	Реалізація соціальних програм та основні види соціально відповідальних компаній. <i>(Основні інструменти реалізації соціальних програм компанії. Стратегії реалізації соціальної відповідальності. Типи соціально відповідальних компаній).</i>	2	1
4.	Переваги соціально відповідальних корпорацій та норми професійної етики. <i>(Фінансові показники та управління. Імідж та лояльність споживачів. Кадри та відносини з владою. Виробничі витрати та солідарна співпраця).</i>	2	–
5.	Історичні аспекти розвитку соціальної відповідальності бізнесу. Глобальний договір ООН. <i>(Основні концепції соціально відповідального бізнесу. Універсальні принципи діяльності членів мережі Глобального договору).</i>	2	1

Змістовий модуль 2. Корпоративна практика організації соціальної відповідальності.

№ теми	Зміст теми	Годин	
		денна	заочна
6.	Особливості та перспективи соціального діалогу і соціальної відповідальності на підприємствах в Україні. Норми поведінки і моралі в міжособистісних відносинах між членами колективу. <i>(Гендерна рівність у трудових відносинах. Економічний розвиток України та актуальність соціальної відповідальності бізнесу. Пріоритетні сфери реалізації соціальних проектів).</i>	2	1
7.	Соціальна політика та підходи щодо її здійснення. <i>(Соціальна політика держави. Соціальний та ринковий підходи реалізації соціальної політики).</i>	2	–
8.	Основні форми соціальної звітності. <i>(Становлення стандартів відповідальності бізнесу. Соціальний звіт та його основні форми. Соціальний рейтинг).</i>	2	1
9.	Кодекси корпоративної діяльності. <i>(Спрямованість кодексів діяльності. Кодекси корпоративної поведінки. Основні принципи соціальної відповідальності Кодексів поведінки корпорації).</i>	2	–
10.	Завдання та шляхи розбудови перспективних відносин з партнерами. <i>(Особливості діалогу «влада-бізнес-профспілки». Завдання та заходи розбудови партнерських відносин бізнесу на макrorівні управління. Завдання та заходи розбудови партнерських відносин бізнесу на мікрорівні управління).</i>	2	1
	Всього	20	6

2.2 Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичної роботи	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Вступ до курсу «Соціальна відповідальність». Види соціальної відповідальності.	4	2
2.	Соціальна відповідальність бізнесу та її складові.	4	1
3.	Становлення та розвиток соціальної відповідальності бізнесу. Глобальний договір ООН.	4	1
4.	Соціальна політика та її результативність.	4	1
5.	Основні форми соціальної звітності.	4	1
	Всього	20	6

2.3 Перелік завдань до самостійної роботи

№	Назва теми	денна	заочна	Завдання до самостійної роботи
1.	Зasadничі принципи соціальної відповідальності.	10	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Предмет і значення соціальної відповідальності. 2. «За» та «проти» соціальної відповідальності: основні підходи. Розв'яжіть тести.
2.	Соціальна відповідальність як стратегія досягнення збалансованого розвитку суспільства та бізнесу.	20	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Соціальна відповідальність як складова сучасної моделі бізнесу. 2. Стратегія розвитку соціальної відповідальності. Розв'яжіть тести.
3.	Основні періоди становлення ідеї соціальної відповідальності бізнесу.	10	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Сутність соціальної відповідальності. 2. Особливості прояву соціальної відповідальності бізнесу в українських реаліях. Розв'яжіть тести.
4.	Економічний розвиток України та актуальність соціальної відповідальності бізнесу.	20	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Особливості економічного розвитку України XXI ст. 2. Характеристика основних тенденцій процесу глобалізації. Розв'яжіть тести.
5.	Шляхи розбудови перспективних відносин з партнерами.	10	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Підвищення якості трудового життя як мета та критерій корпоративної соціальної відповідальності. 2. Організаційно-управлінські механізми імплементації корпоративної соціальної відповідальності в управлінні

				організацією. Розв'яжіть тести.
6.	Корпоративна культура – соціальна відповідальність – соціальний діалог: організаційно-управлінські механізми взаємодії та забезпечення стійкого розвитку підприємства.	10	18	Опрацювати матеріал і дати відповіді: 1. Глобальний договір ООН щодо формування та розвитку корпоративної соціальної відповідальності. 2. Корпоративна культура організації. Розв'яжіть тести.
	Разом з дисципліни	80	108	

3. Критерії оцінювання результатів навчання

Види контролю: поточний, підсумковий – диф. залік

Нарахування балів за виконання змістовних модулів

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
	Min д/з	Max д/з	денна			заочна		
			Кільк. робіт, од.	Сумарні бали		Кільк. робіт, од.	Сумарні бали	
2	3	4		min	max		7	min
<i>1</i>				5	6		8	9
ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 1								
Змістовий модуль 1. Соціальна відповідальність: види та сучасні підходи щодо її розвитку.								
Робота на лекціях	1	2	7	7	14	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	2	8	8	16	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	2	8	8	16	3	3	6
Виконання поточних контрольних робіт	6,5	9	2	13	18	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	70	–	37	58
Модульний контроль	20	30	1	20	30	–	23	42
Оцінка за змістовий модуль 1	–	–	–	60	100	–	60	100
Оцінка за заліковий кредит			60...100			60...100		
ЗАЛІКОВИЙ КРЕДИТ 2								
Змістовий модуль 2. Корпоративна практика організації соціальної відповідальності.								
Робота на лекціях	1	2	7	7	14	2	2	4
Робота на практичних заняттях	1	2	8	8	16	3	3	6
Опрацювання тем, не винесених на лекції	4	6	1	4	6	4	16	24
Підготовка до практичних занять	1	2	8	8	16	3	3	6
Виконання поточних контрольних робіт	6,5	9	2	13	18	2	13	18
Проміжна сума	–	–	–	40	70	–	37	58
Модульний контроль	20	30	1	20	30	–	23	42
Оцінка за змістовий модуль 2	–	–	–	60	100	–	60	100
Оцінка за заліковий кредит			60...100			60...100		
Можливість отримання додаткових балів								
Рейтинг за творчі здобутки студентів (у тому числі результатів неформальної освіти)	0	10	–	0	10	–	0	10

Критерії оцінювання до модульних контрольних робіт та диф. заліку
 Модульні контрольні роботи складаються з відповідей на 2 теоретичні питання.

Таблиця 1

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1	2	3	4
1.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
	Разом	60	Максимальний бал нараховується за умов, що відповідь є повною, обґрунтованою, висновки та пропозиції аргументовано належним чином.

Таблиця 2

Критерії оцінювання відповідей на теоретичні питання

Розподіл балів за відповіді на теоретичні питання	Критерії оцінювання відповідей
30 – 23	за умови, якщо студент показав глибокі знання, чітко, грамотно, логічно і послідовно його викладає; вільно оперує термінологією, знайомий із законодавчими та нормативними документами, вміє аналізувати ситуацію, а також має альтернативні та творчі погляди на викладений матеріал
22 – 13	за умови, якщо студент має тверді знання, грамотно і по суті викладає відповіді на поставленні питання, не допускає грубих помилок при відповіді на них, але не повністю розкриває зміст
12 – 3	за умови, якщо студент знає теоретичний матеріал на рівні репродуктивного відтворення, але не надає належної оцінки процесів та явищ, не чітко формулює категорії та допускає незначні помилки при відповідях
2 – 0	за умови, якщо студент при відповіді допускає суттєві помилки, матеріал викладає не послідовно, з припущенням неточностей у формулюваннях та відсутності термінології

Завдання екзаменаційного білету складаються з відповідей на два теоретичних питання та розв'язання 20 тестів.

Таблиця 3

Загальні критерії оцінювання

№	Вид роботи	Максимальний бал	Пояснення до нарахування балів
1.	2	3	4
2.	Відповіді на теоретичні питання (2 питання)	30/30	За надану повну обґрунтовану відповідь на два питання (максимальний бал – 30 балів за кожну відповідь).
3.	Розв'язання тестів	40	За кожний правильно розв'язаний тест нараховується по 2 бали.
	Разом	100	Максимальний бал нараховується за умов, що тестові завдання виконані повністю, відповіді на питання обґрунтовані, висновки та пропозиції аргументовано і оформлено належним чином.

4. Інформаційне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Соціальна відповідальність» для магістрів спеціальностей 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність», галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання / Укл. А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька. Одеса. 2021. 43 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1601143>

2. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Соціальна відповідальність» для магістрів спец. 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність», галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання / А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька. Одеса. 2019. 29 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.165658>

3. Методичні вказівки до семінарських занять з дисципліни «Соціальна відповідальність» для магістрів спец. 051 «Економіка», 071 «Облік і оподаткування», 075 «Маркетинг», 076 «Підприємство, торгівля та біржова діяльність», галузей знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», 07 «Управління та адміністрування» денної та заочної форм навчання / А.О. Соловей, Т.С. Ботіка, О.А. Мамроцька. Одеса. 2019. 29 с. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT-cnv.BibRecord.164936>

4. Lecture notes on the discipline «Social responsibility» for masters of specialties: 051 «Economy», 071 «Obligations and support», 075 «Marketing», 076 «Business, trading and retail» full-time and correspondence forms of study / A. Solovey, T. Botika, O. Mamrotska. Responsible for the issue A. Solovey. Department of Sociology, Philosophy and Law. Odesa. 2020. 37 p. <https://elc.library.onaft.edu.ua/library-w/DocumentDescription?docid=OdONAHT.1342827>